

Vereniging Westelijke Groene Long Almelo

info@wgl-almelo.nl

www.wgl-almelo.nl

Westelijke Groene Long Almelo: Verbinding tussen stad en land

De Westelijke Groene Long is een oase van rust in de stad. Velen genieten wandelend, fietsend of hardlopend van deze omgeving. Weilanden en historische boerderijen worden afgewisseld met houtwallen, bosjes en water. Dit uniek stukje groen in de stad willen we behouden en waar mogelijk versterken.

Van: Bestuur Westelijke Groene Long Almelo

Datum: 18 april 2024

Versie: geactualiseerd koepelplan 2024

INHOUDSOPGAVE

1. Situatieschets.....	3
Ideeën van de inwoners zijn de basis.....	4
Samen aan de slag.....	4
Beoogd resultaat	4
2. Onze visie.....	5
Kernwaarde: Oase van rust in de stad	5
Groen behouden en versterken	5
Bijdragen aan nieuwe opgaven buitengebied.....	5
WGL-Almelo zet zich in voor maatschappelijke doelen	5
WGL-Almelo wil samenwerken	5
3. Wat willen we doen?.....	6
Klimaatopgave (klimaatmitigatie en -adaptatie), waterbeheer en de energietransitie	6
Natuurontwikkeling en biodiversiteit.....	7
Landbouw en bedrijventerreinen.....	8
Behoud (cultuurhistorisch) waardevol landschap, beleving en veiligheid.....	9
4. Vervolgstappen.....	11
Bijlagen. Rapporten veldexcursies	12

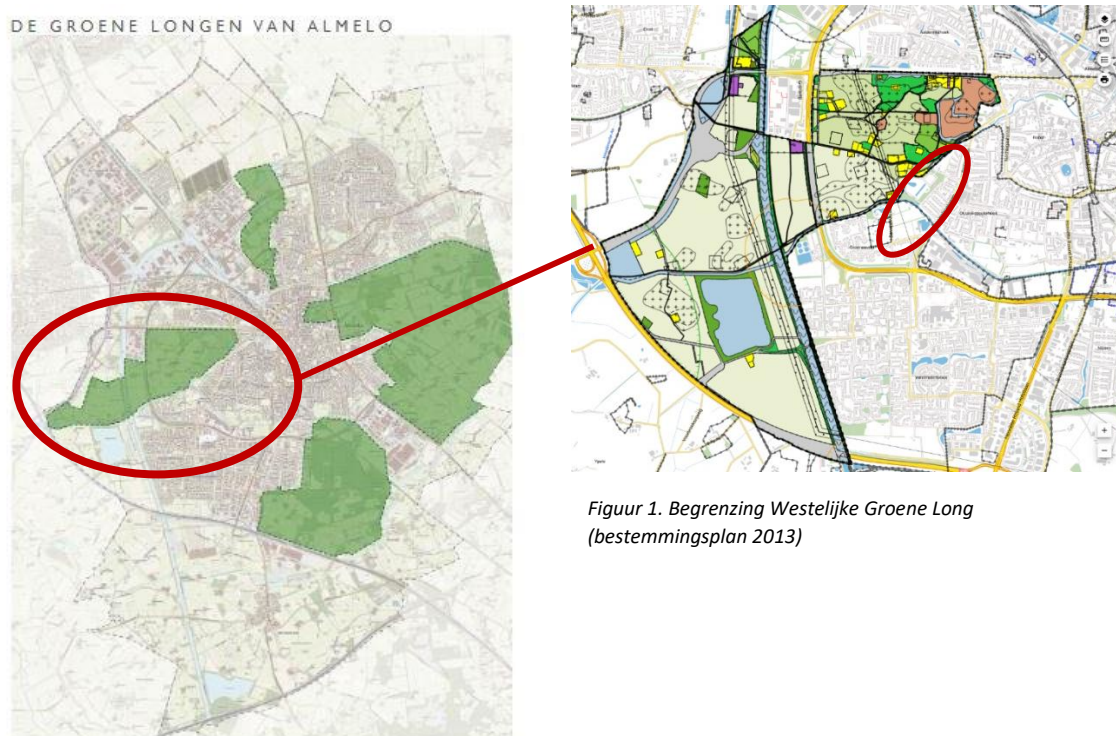
1. Situatieschets

Gemeente Almelo is een stad met meer dan 70.000 inwoners. Het stedelijk gebied heeft aan de oost- en westzijde van de stad twee grote groene inhammen die beide bijna tot aan het centrum van de stad reiken. Deze groene gebieden noemen we in Almelo mét trots de groene longen, die de basis leggen voor Almelo als parkstad. Daarnaast heeft de gemeente Almelo in de [omgevingsvisie \(2020-2040\)](#) ook aan de noord- en zuidzijde van Almelo gebieden geduid als groene long. De Oostelijke en Zuidelijke Groene Long zijn grotendeels eigendom van landgoedeigenaar Van Rechteren Limpurg (Huize Almelo). De Noordelijke groene Long is eigendom van verschillende particulieren. De Westelijke Groene Long is eigendom van circa 90 huishoudens en grondeigenaren. Een groot deel van hen is lid van de vereniging Westelijke Groene Long Almelo (WGL-Almelo). Dit voorstel is gericht op de Westelijke Groene Long Almelo.

Begrenzing Westelijke Groene Long Almelo

De gemeente Almelo heeft in 2013 een [bestemmingsplan Westelijke Groene Long](#) vastgesteld om dit gebied ook daadwerkelijk groen te houden. Hierin is ook de [begrenzing](#) van het gebied vastgelegd. Inmiddels volgen de nieuwe ontwikkelingen zich snel op, waardoor het niet vanzelfsprekend is dat dit groen behouden blijft.

In de omgevingsvisie (2020) is een andere begrenzing opgenomen. Deze is opgenomen in figuur 2. De begrenzing uit 2013 is opgenomen in figuur 1 en geldt voor de WGL-Almelo als uitgangspunt. De gemeente Almelo neemt de begrenzing uit de omgevingsvisie als uitgangspunt.

Figuur 1. Begrenzing Westelijke Groene Long (bestemmingsplan 2013)

Figuur 2. Begrenzing Westelijke Groene Long (omgevingsvisie 2020)

In de omgevingsvisie 2020 – 2040 van de gemeente Almelo is aangegeven dat groen in het buitengebied waardevol is voor onder meer:

- het vergroten van de biodiversiteit (ook in bermen) en versterken van natuurpassages;
- het creëren van ruimte voor duurzame voedselproductie;
- het bergen en vasthouden van water, voor gebruik tegen verdroging in warme periodes;
- het voorkomen van leegstand met rood-voor-rood trajecten, om verval van het buitengebied tegen te gaan.
- Het zorgen voor ruimte voor rust en ontspanning (gezonde leefomgeving en sport/beweging).

Het gebied dat in 2013 gemarkeerd is als Westelijke Groene Long heeft veel potentie om hier aan bij te dragen. Bovendien is het gebied geschikt om bijzondere soorten flora en fauna te vergroten. Wij verwachten daarom dat de gemeente Almelo de begrenzing uit 2013 wil behouden voor het groenblauwe netwerk, maar de gemeente heeft tegelijkertijd ook ruimte nodig heeft voor economische ontwikkelingen, woningbouw, huisvesting van arbeidsmigranten en de energieopgave. Dit is volgens de gemeente wel mogelijk in het deel dat buiten de begrenzing van de Westelijke Groene Long uit de omgevingsvisie.

In de begrenzing uit het bestemmingsplan Westelijke Groene Long van 2013 ontbreekt het Beeklustpark en het gebied links en rechts van de Groeneveldsweg tot aan de Kooikersweg (vanaf de Nieuwe Graven). Deze telt wel mee binnen de vereniging WGL-Almelo.

Wij vinden het van belang dat de vereniging met gedachten kan wisselen met de gemeente, het waterschap, provincie Overijssel en de betrokken landgoederen, maar ook met de groene organisaties, zoals Landschap Overijssel, NMO, IVN, KNNV, Groene Loper en (project)organisaties, zoals zonnepark Leemslagen, XL Businesspark, de historische kring Almelo, Carptwenty en de andere groene longen.

Ideeën van de inwoners zijn de basis

In november 2019 is het bestuur van de WGL-Almelo voor een groot deel vernieuwd. Naar aanleiding van deze wisseling, heeft het bestuur onder de leden geïnventariseerd waar we ons volgens hen de komende jaren voor willen en kunnen inzetten. Een deel van de aangedragen voorstellen waren gericht op het vergroten van de verbondenheid van de bewoners en omwonenden. En een deel van de voorstellen waren gericht op een bijdrage aan hogere maatschappelijke doelen. Als bestuur willen we de goede ideeën met elkaar verbinden en aan de slag gaan om de komende periode projecten te realiseren en resultaten te behalen.

De ideeën van de inwoners die in 2019/2020 zijn geïnventariseerd, vormden de basis voor een gesprek met diverse organisaties die bij willen dragen aan maatschappelijke opgaven. Met diverse betrokkenen heeft afstemming plaatsgevonden en is een ruwe inventarisatie gemaakt om de potentie van het gebied beter in kaart te brengen. Waar mogelijk proberen we ideeën te koppelen en verbinding te zoeken met de organisaties die dezelfde doelen nastreven.

Samen aan de slag

Mede aan de hand van dit koepelplan, willen we in de periode tot en met 2030 aan de slag om groen in de groene long te behouden én bij te dragen aan maatschappelijke doelen waar overheden voor aan de lat staan. Een basis voor overleg met de gemeente, waterschap en provincie, maar ook voor samenwerking tussen de groene longen en met (belangen/project)organisaties, zoals Landschap Overijssel en de Groene Loper. Bovendien gebruiken we dit plan als basis voor vervolgacties en afstemming met betrokken grondeigenaren, ondernemers in de WGL-Almelo en de andere groene longen.

Beoogd resultaat

Beoogd resultaat is om stapsgewijs dit meerjarenplan samen met partners te realiseren. Aan de hand van een meerjarenplan wil de WGL-Almelo de komende jaren met een integrale aanpak de maatschappelijke ontwikkelingen inzetten als kans om de meerwaarde van dit gebied verder te vergroten voor Almelo en omstreken. Daarnaast pakken we ook kleinere verbeterprojecten op die zich voordoen met subsidies, steunfondsen en andere clubacties. Onder het motto 'Westelijke Groene Long Beleefbaar en Groen? Dat gaan we samen doen!', zet de WGL-Almelo zich in voor behoud van een uniek groen landschap nabij de stad, meer biodiversiteit, herstel en versterken kwetsbare dier- en plantsoorten, een bijdrage aan klimaatadaptatie en een beleefbare schone Westelijke Groene Long Almelo.

Direct grenzend aan het Twentekanaal ontdekken bezoekers een uitgestreker landschap met maten en flieren.

2. Onze visie

Het gebied van het centrum tot het Twentekanaal is te beschrijven als een 'hoevelandschap' met boerderijen, houtwallen, een kinderboerderij en het Beeklustpark, dat cultuurhistorisch gezien een grote waarde heeft. Aan de overzijde van het Twentekanaal is een meer open landschap te vinden met landbouw, te beschrijven als 'maten en flieren-landschap'.

Kernwaarde: Oase van rust in de stad

In het stedelijk gebied is zo'n groen uitloopegebied bijzonder te noemen. Door de landelijke weggetjes in de groene long en het feit dat de wegen grotendeels alleen toegankelijk zijn voor bestemmingsverkeer, is de Westelijke Groene Long Almelo heel geschikt om te wandelen en fietsen. Zeker in coronatijd nam het aantal wandelaars, hardlopers, fietsers en mountainbikers/wielrenners enorm toe. De inwoners van Almelo en omgeving genieten zichtbaar van deze oase van rust nabij het centrum van de stad. Zeker vanuit de wijken Windmolenbroek, Aalderinkhoek en de Ossenkoppelerhoek en vanuit de gemeente Wierden maken velen een 'rondje' door de groene long.

Groen behouden en versterken

De vereniging WGL-Almelo wil dit unieke uitloopegebied waar omwonenden van genieten en waar we als inwoners trots op zijn, behouden en waar mogelijk versterken. Al tientallen jaren zet de WGL-Almelo zich namens de inwoners en donateurs in om uitbreiding van bebouwing in de WGL tegen te gaan en het gebied heel bewust groen te houden.

Bijdragen aan nieuwe opgaven buitengebied

In het landelijk gebied wil de overheid zich inzetten om de (pittige!) opgaven in samenhang aan te pakken, waarbij doelen waar mogelijk worden gestapeld. De opgaven worden bij voorkeur gerealiseerd in samenwerking met de samenleving. De belangrijkste opgaven voor het buitengebied zijn:

- Klimaatopgave (klimaatmitigatie en -adaptatie), waterbeheer en de energietransitie
- Natuurontwikkeling en biodiversiteit
- Verduurzaming van de landbouw en bedrijventerreinen
- Behoud (cultuurhistorisch) waardevol landschap en beleving

In het kader van het [klimaatkkoord](#), het [deltaprogramma ruimtelijke adaptatie](#), het [deltaprogramma biodiversiteit](#) en het [natuurbeleid van provincie Overijssel](#) vragen overheden de inzet van bewoners om bij te dragen aan het versterken en behouden van een groene en duurzame leefomgeving, om de klimaatverandering tegen te gaan (denk bijvoorbeeld aan de vermindering van de CO₂-uitstoot), ruimte te zoeken voor duurzame opwek van energie en onze omgeving aan te passen tegen de effecten van de klimaatverandering (denk daarbij aan de extreem natte en droge perioden die effect hebben op de natuur en de landbouw). Het gaat hierbij om zaken als verbeteren van de biodiversiteit, aanpak van de stikstofuitstoot, opvangen en vasthouden van water, tegengaan en weerbaar maken tegen droogte en hitte, vasthouden van CO₂, maar ook het beschermen van diersoorten en plantensoorten. Daarnaast hebben overheden ook ruimte nodig voor sociaaleconomische ontwikkeling en is aandacht nodig voor uitbreiding van bedrijventerreinen, woningbouw, welzijn (ontspanning en gezonde leefomgeving) en beleving. Uitbreiding van bedrijventerreinen en woningbouw is een bedreiging om de WGL-Almelo groen te houden. Vervanging of herstel van oude niet rendabele schuren ziet de WGL-Almelo wel als meerwaarde. Met een goede regeling voor asbestsanering en/of rood-voor-rood-regelingen kan leegstand en verval worden voorkomen.

WGL-Almelo zet zich in voor maatschappelijke doelen

Als WGL-Almelo dragen we graag bij aan de maatschappelijke opgaven, omdat we verwachten dat ons gebied daar voor nu en in de toekomst beter van wordt, voor de inwoners, de omwonenden, maar ook voor de samenleving als geheel. Bovendien willen we dat op zo'n manier doen dat het van meerwaarde is voor de beleving van het gebied. Daarbij bewaken we ook nadrukkelijk dat er geen ruimte is voor functies die niet goed te combineren zijn met een groene omgeving.

WGL-Almelo wil samenwerken

De WGL-Almelo kan dat niet alleen en wil graag samenwerken met:

- Overheden, zoals gemeente Almelo, waterschap Vechtstromen, Provincie Overijssel
- Natuurorganisaties
 - o partnerorganisaties Natuurhus Almelo, zoals IVN-Almelo, KNNV, AstronA
 - o Landschap Overijssel
 - o Natuur- en Milieu Overijssel
- Ondernemers (agrariërs ondernemers in de WGL-Almelo, bedrijventerrein Buitenhaven Oostzijde en Carptwenty)
- Landgoedeigenaren (Van Rechteren Limpurg en Bellinckhof)
- Erfcoaches van gemeente Almelo en Stichting Plattelandsontwikkeling Almelo (SPOA)
- Projecten: Streekeigen land, Groene Loper Almelo, Ontwikkeling zonnepark Leemslagen

3. Wat willen we doen?

De WGL-Almelo wil met kleine verbeteracties en grotere projecten de ambities realiseren en bijdragen maatschappelijke ontwikkelingen:

- Klimaatopgave (klimaatmitigatie en -adaptatie), waterbeheer en de energietransitie
- Natuurontwikkeling en biodiversiteit
- Landbouw en bedrijventerreinen
- Behoud (cultuurhistorisch) waardevol landschap en beleving

Klimaatopgave (klimaatmitigatie en -adaptatie), waterbeheer en de energietransitie

Klimaatmitigatie is het voorkomen van nog meer klimaatverandering door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. De bossenstrategie en regionale energiestrategieën dragen bij aan klimaatmitigatie.

Bossenstrategie en landschapsbeheer

In het kader van de bossenstrategie worden in Overijssel 1 miljoen bomen worden geplant (37.000 hectare bos). Daarnaast werken diverse programma's aan het herstel van landschapselementen (houtwallen/singels, maar ook poelen en solitaire bomen). De houtstructuren, maar ook heide en veen houden CO2 vast. In het gebied liggen kansen voor herstel en aanleg van houtwallen en poelen. Dat draagt ook bij aan de beleving van het landschap en het verbeteren van de biodiversiteit. Hierover zijn we in gesprek met onder meer provincie Overijssel, Landschap Overijssel, Streekeigen Landschap en de Groene Loper. In dit gebied is geen heide of veen.

Actie: De vereniging WGL-Almelo wil op diverse locaties houtwallen, singels, (cultuurhistorische) geriefhakhoutbosjes, poelen en streekeigen en inheemse bomen en struiken aanleggen, herstellen en versterken. Met kleine verbeteracties en lange termijn afspraken over landschapsbeheer willen we de landschapsstructuur herstellen en op lange termijn het landschapsbeheer verbeteren.

Zonnepark

Ten zuiden van de Leemslagenplas is een zonnepark gepland om duurzaam energie op te wekken. Voor de energieopgave een belangrijke bijdrage, voor de beleving van het landschap en de landbouwfunctie een zorg. Het plan van de projectontwikkelaar schenkt aandacht aan landschappelijke inpassing. De WGL-Almelo vraagt aandacht voor de realisatie en handhaving. Ook wil de WGL-Almelo graag afstemming met de projectontwikkelaar over koppelkansen, de (on)mogelijkheden ten aanzien van lokaal eigendom en een gezamenlijk initiatief voor groene energie. De gemeente kan daarmee voldoen aan het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom en met een landschappelijke inpassing en voorlichting is het mogelijk om draagvlak te creëren in de omgeving en bij passanten.

Over het aanwijzen van de locatie van het zonnepark is gesproken met de gemeente Almelo. In de omgevingsvisie wordt aangegeven dat een zonnepark niet mogelijk is in een groene long, maar aangezien de begrenzing in de omgevingsvisie afwijkt van de begrenzing in 2013, is deze ontwikkeling nu wel mogelijk.

Actie: De vereniging WGL-Almelo wil graag de mogelijkheden bespreken met gemeente Almelo en de projectontwikkelaar over de koppeling van eventuele opgaven of de mogelijkheden voor een fonds voor de lange termijn.

Zoekgebied verdeelstation

Tennet onderzoekt de (on)mogelijkheden om een verdeelstation te plaatsen. Hiervoor hebben zij een gebied nodig van circa 20 hectare. De gemeente is nog in gesprek met Tennet om na te gaan of dit ook in twee kleinere gebieden kan plaatsvinden. Het gebied van WGL-Almelo aan de zijde van de Leemslagenplas behoort tot een van de zoekgebieden.

Actie: De vereniging WGL-Almelo wil graag betrokken blijven bij de ontwikkelingen rondom dit zoekgebied. Deze ontwikkeling wordt meegenomen in de bredere gebiedsontwikkeling die in 2023 is gestart in de WGL-Almelo.

Klimaatadaptatie

In algemene zin zijn delen van de Westelijke Groene Long van oudsher natter en geschikt om water vast te houden. Het gaat hierbij vooral om het tijdelijk opvangen van regenwater in extreem natte perioden, dat ingezet kan worden tijdens perioden van extreme droogte. Ook zijn er mogelijkheden om enkele watergangen natuurlijker in te richten.

Actie: De behoefte en mogelijkheden over het opvangen en vasthouden van water willen we graag verder onderzoeken en afstemmen met het waterschap Vechtstromen. Door oevers natuurvriendelijker in te richten kan ook nieuwe natuur ontstaan, dat weer bijzondere soorten planten, insecten en andere dieren aantrekt.

Waterpeil en waterkwaliteit

Verbinding tussen stad en land is van belang vanuit het oogpunt voor waterbeheer. In het kader van klimaatadaptatie is dat reeds benoemd. Daarnaast lijkt het waterpeil van de Westelijke Groene Long zelf ook voor verbetering vatbaar. Het waterpeil in de sloten kan bij hevige regenval sterk stijgen, maar is ook zo weer verdwenen. Verder is het zo dat sommige delen van de Westelijke Groene Long zeer nat zijn en blijven. In overleg met het waterschap Vechtstromen willen we kijken of we het waterbeheer in de ons gebied kunnen en zouden moeten verbeteren. Dat kan kleinschalig met boerenstuwen, maar als grotere werkzaamheden nodig zijn voor waterbeheer en of het verbeteren van de waterkwaliteit, dan zouden we dat graag inpassen in het meerjarenplan.

Actie: We verwachten dat er in elk geval in het beheer van de sloten wel verbetering mogelijk is en wellicht te combineren met een verbeterd bermbeheer. De kwaliteit van waterlopen kunnen we wellicht verbeteren met schaduwwerking van houtwallen naast de waterlopen. We gaan hierover graag in gesprek met het waterschap en de gemeente.

Waterkwaliteit Leemslagenplas

Karpvereniging Carptwenty heeft zich samen met de gemeente ingezet voor het verbeteren van de waterkwaliteit van de Leemslagenplas. Aanleiding is het oppompen van water voor koeling en warmteregulering van het ziekenhuis. Door het oppompen van water ontstaat het risico dat er te veel fosfaat in het water vrijkomt. Met de aanleg van rietvelden, wordt een zuiverend landschap gecreëerd. Zij gebruiken de ontwikkelingen om een kwaliteitsimpuls te creëren voor het gebied. Zo wordt een uitkijktoren/-heuvel geplaatst en geïnvesteerd in beleving, landschap en techniek. Een terras aan het water, zorgt voor extra beleving van voorbijgangers. Dit is bij uitstek een punt om aandacht te besteden aan voorlichting en educatie.

Actie: Begin 2021 heeft afstemming plaatsgevonden met Carptwenty en de gemeente over de ontwikkelingen. We zien kansen om gezamenlijk op te trekken om de Westelijke Groene Long een impuls te geven. Carptwenty heeft inmiddels het rietveld gerealiseerd. Met het realiseren van de vogelkijkhut wordt de beleving vergroot, maar dit heeft ook invloed op het vissen. Bovendien willen enkele omwonenden zeker weten dat ze niet vanuit een vogelkijkhut gezien kunnen worden, waardoor een inbreuk op de privacy ontstaat. Voor realisatie is dan ook zeker afstemming vereist.

Natuurontwikkeling en biodiversiteit

We leveren stapsgewijs een bijdrage voor het verbeteren van de biodiversiteit en het versterken van kwetsbare soorten planten en dieren.

Verbeteren biodiversiteit

Zo plaatsten we 50 nestkasten in het najaar van 2021 in de groene long voor koolmeesjes. Dit zal ons tevens bescherming bieden tegen de eikenprocessierups die alleen op de hoofdwegen wordt bestreden door de gemeente. Verder zien wij potentie om de biodiversiteit in de bermen te vergroten, verdiepen we ons in de mogelijkheden van bloemenlinten, bijenstallen, ijsvogelwand, project weidebeekjuffer en we willen insectenhôtels gaan plaatsen. Dit pakken we graag samen op met de Groene Loper Almelo.

Actie: Met kleine verbeteracties willen we stapsgewijs de biodiversiteit verbeteren. Door diverse kastjes en insectenhôtels gezamenlijk met de noabers te realiseren, werken we ook aan de saamhorigheid en bewustwording. Bovendien werken we jaarlijks mee aan laagdrempelige acties voor de bloemenlinten, tellingen, etc. Daarnaast willen we in gesprek met gemeente, waterschap, provincie en groene organisaties over bermbeheer.

Versterken kwetsbare soorten

Tevens zijn we met Streekeigen Landschap in gesprek over mogelijke kwetsbare soorten die we zouden kunnen versterken in dit gebied. Denk hierbij aan keverbanken om het leefgebied van de patrijs en fazant te verbeteren. Ook zijn verschillende locaties geschikt om de leefomgeving te verbeteren van diverse uilensoorten, vleermuizen, zwaluwen, ijsvogels, weidebeekjuffers, salamanders, libellen, grote pimperl, bloemrijke graslanden, etc.

In het maten- en flierenlandschap verwachten we dat deze omgeving zeer geschikt om de leefomgeving voor weidevogels te verbeteren in combinatie met het agrarisch gebruik van de gronden. In deze omgeving en rondom de Leemslagenplas waren voorheen meer vogels en diersoorten te vinden. Deze zijn in de afgelopen periode verdwenen.

Actie: In afstemming met gemeente, waterschap, provincie Overijssel, Landschap Overijssel, KNNV/IVN en de Groene Loper Almelo willen we de mogelijkheden verkennen. In elk geval zijn er met kleine verbeteracties vleermuizenkasten, zwaluwnestkasten, egelhuisjes, etc. al eerste stappen te maken. Daarnaast is in 2013 een ooievaarsnest geplaatst dat toe is aan renovatie. Aangezien ooievaars momenteel eerder een plaag zijn, dan een kwetsbare soort. Bovendien heeft op dit ooievaarsnest geen ooievaar genesteld. Inmiddels heeft Waterschap Vechtstromen dit nest vervangen door een wand voor oeverzwaluwen. De eerste zwaluwen zijn al gezien.

Daarnaast zijn er mogelijkheden om de leefomgeving van ijsvogels, weidevogels, weidejuffers, salamanders en andere soorten te verbeteren. Hier willen diverse particulieren graag aan meewerken.

Beheer houtwallen en andere landschapselementen

Voor houtwallen die ook op lange termijn van waarde zijn, is duurzaam beheer van belang. Met goede voorlichting en vrijwillige inzet met een toolkit aan eigen materiaal denken we met onze vereniging daar een belangrijke bijdrage aan te kunnen leveren. Met het herstellen en versterken van houtwallen en andere landschapselementen dragen we bij aan het vasthouden van CO₂, verbeteren van biodiversiteit en beschermen van kleinere diersoorten. Houtwallen langs watergangen zijn van belang om de waterkwaliteit te verbeteren door de schaduwwerking.

De houtwallen hadden vroeger de functie van stookhout, hout voor (werk)tuigbouw materiaal en het afrasteren van weilanden om het vee in de weide te houden en predatoren erbuiten, maar ook om de oogst te beschermen tegen de wind. Door een nieuwe functie te geven aan de houtwallen, namelijk de bijdragen aan klimaat en natuur, ontstaat een nieuwe waarde. Bovendien hebben deze landschapselementen een grote landschappelijke en cultuurhistorische waarde. Andere landschapselementen zoals poelen, zijn weer van belang voor insecten en amfibieën.

Actie: In afstemming met gemeente, waterschap, provincie Overijssel, Landschap Overijssel, KNNV/IVN en de Groene Loper Almelo willen we de mogelijkheden verkennen. Met kleine verbeteracties en lange termijn afspraken over landschapsbeheer willen we de landschapsstructuur herstellen en op lange termijn het landschapsbeheer verbeteren. Ook is aandacht voor beheer van materiaal en gezamenlijk beheer, met noabers, leerlingen (in kader van educatie en bewustzijn) en/of met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Bloemenlinten, vlinderstroken en eetbare struiken

De WGL-Almelo doet jaarlijks mee aan de actie van de Groene Loper Almelo en de gemeente Almelo om bloemenlinten te zaaien. Daardoor zien groenstroken er straks fleurig uit. En er komen veel vlinders, bijen en andere insecten op af. De WGL-Almelo wil graag afstemming over duurzaam bermbeheer en het schoon houden van de sloten, zodat bloemenlinten meer effect hebben en beter kunnen bijdragen aan de biodiversiteit. Verder sluiten we aan bij de Groene Loper Almelo en reikten we op Burendag in september 2021 stokrozen en bloembollen uit. Ook doen we graag mee met acties om eetbare struiken te planten. In overleg met de gemeente worden mogelijkheden verkend om vlinderstroken te planten. De Westelijke Groene Long leent zich voor het plaatsen van diverse struiken.

Fruitboomgaarden zijn erg belangrijke landschapselementen om te bewaren. Niet alleen vanuit cultuurhistorische en landschappelijk waarde, maar ook vanuit ecologische waarde. Hoogstamboomgaarden kunnen een aantrekkelijke leefomgeving zijn voor veel broedvogels, zoogdieren, dagvlinders en planten.

Oude fruitbomen leveren een bijzonder grote bijdrage aan de biodiversiteit. In de holtes van de bomen leven spechten, vleermuizen en soms zelfs steenuilen. Het dode hout is voeding voor vele 'eters' in de natuur. De ruimtes worden door talrijke insecten zoals kevers en wilde bijen gebruikt om te schuilen. Vogels komen regelmatig foerageren. Vlinders komen af op het fruit en bijen zorgen voor de noodzakelijke bestuiving. Om de boomgaard staat vaak een haag of een singel (meidoorn, sleedoorn, liguster, beuk) om de fruitbomen te beschermen tegen de wind en de kou.

De hoogstamboomgaard kan met andere kleine landschapselementen en bos- en natuurgebieden deel uitmaken van de ecologische infrastructuur van een gebied. Een en ander afhankelijk van de ligging van de boomgaard ten opzichte van die landschapselementen en bos- en natuurgebieden. Een gevarieerd kleinschalig landschap in de omgeving van een hoogstamboomgaard zal de bereikbaarheid daarvan voor veel diersoorten vergroten en de soortenrijkdom in de boomgaard doen toenemen.

Actie: Diverse locaties in de Westelijke Groene Long zijn mogelijk geschikt voor bloemenlinten, vlinderstroken, eetbare struiken, fruitbomen, al dan niet ingezet als openbare plek. In overleg met grondeigenaren en Streekeigen Landschap brengen we de mogelijkheden in kaart. IN overleg met gemeente en waterschap wordt aandacht gevraagd voor duurzaam bermbeheer.

Landbouw en bedrijventerreinen

Landbouwfunctie in de WGL behouden

De landbouw in de WGL-Almelo hoort van oudsher bij dit gebied en draagt bij aan het unieke karakter. We willen zorgen dat de ruimte voor agrarische bedrijvigheid behouden blijft. Vooralsnog lijken er vooral kansen te zijn voor koeien, schapen en paarden.

Actie: In afstemming met de erfcoaches Agnes Mentink en Angela Pigge van gemeente Almelo worden mogelijke kansen geïnventariseerd.

Verkeersontsluiting XL Businesspark 2

De gemeente heeft de mogelijkheden geïnventariseerd voor een verkeersontsluiting van het XL Businesspark 2 via de Westelijke Groene Long. Deze verkeersontsluiting van het XL Businesspark 2 is desastreus voor de WGL-Almelo en in strijd met eerdere toezeggingen van de gemeente dat de groene Longen groen moeten blijven. Een weg met veel vrachtverkeer is verre van groen en tast het woongenot van de omwonenden aan de westzijde van het kanaal, de omwonenden in de wijk Windmolenbroek en de beleving van passanten aan. Het is ook niet zozeer een logische doorgang naar het bedrijventerrein en het zal na aanleg van een weg voor verkeer naar een bedrijventerrein steeds lastiger worden om de groene long groen te houden. Inmiddels is het zoekgebied voor de verkeersontsluiting door de WGL-Almelo niet meer aan de orde.

Actie: Omwonenden en een vertegenwoordiging van het bestuur blijven betrokken in de werkgroep XL Businesspark.

Behoud (cultuurhistorisch) waardevol landschap, beleving en veiligheid

In de stad is de balans tussen beleving en bedrijvigheid van groot belang. De Westelijke Groene Long wordt doorkruist door de ringweg, het Twentekanaal en het bedrijventerrein Buitenhaven Oost.

Gebiedsontwikkeling Westelijke Groene Long Almelo

Gemeente Almelo is een verkennend onderzoek gestart onder de noemer gebiedsontwikkeling Westelijke Groene Long Almelo. Concreet zoekt de gemeente Almelo ruimte voor woningen in het buitengebied. Dat doen zij naast de realisatie van woningen in de bebouwde kom. Behalve in de Westelijke Groene Long, is er ook een gebiedsontwikkeling in de Noordelijke Groene Long. In dit kader heeft het bestuur van de vereniging WGL-Almelo afstemming met de gemeente Almelo en wil zij zorgen dat de inwoners zo goed mogelijk op de hoogte worden gehouden.

Actie: Het bestuur behoudt afstemming met de projectleider van de gebiedsontwikkeling en andere ontwikkelingen die hierin worden meegenomen, zoals het zoekgebied van Tennet. De vereniging WGL-Almelo blijven aandacht vragen voor het groen houden van dit gebied.

Buitenhaven Westzijde

Langs het kanaal loopt de drukke Buitenhaven Westzijde. Deze weg wordt veelal als sluiproute gebruikt waar veel te hard wordt gereden. Deze weg maakt deel uit van de knooppuntenroute voor een wandeling langs het water, maar ook één van de [wandelroutes die wordt aangekondigd via routeyou volgt deze weg](#). Bovendien volgen veel fietsers (recreatief, wielrenners en mountainbikers) deze weg. Voor de veiligheid en de beleving is het aan te bevelen om het 'struinp pad' op te waarderen en te gebruiken als fietspad of wandelpad. Langs het struinp pad zijn er mogelijkheden om de grote pimperlend te stimuleren.

Dit struinp ad is ook de locatie waar in de Tweede Wereldoorlog Duitsers achter de dijk beschutting zochten. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt kan een bevrijdingsroute met voorlichtingsborden de Westelijke Groene Long aan weerszijden van het kanaal met elkaar verbinden.

Het huidige sluipt verkeer dat nu gebruik maakt van de Buitenhaven Westzijde veroorzaakt onveilige situaties en is onacceptabel. Ook zijn hier veel motorcrossers die overlast veroorzaken en graslanden en bermen beschadigen.

Actie: In lijn met de omgevingsvisie van de gemeente wil de WGL-Almelo graag in gesprek over het terugbrengen van rust en veiligheid langs het kanaal. In een eerdere versie van het koepelplan was sprake dat de mogelijkheden zouden worden geïnventariseerd voor een struinp ad, maar omwonenden vinden een struinp ad niet wenselijk.

Welkomstbord

De route van routeyou gaat via de Bellinckhof naar Wierden en vanaf het buitengebied van Wierden (Zuidbroek) bij Beverdam de Westelijke Groene Long binnen. Vlak voor de tunnel onder de N36 staat een bord 'Graag tot ziens in Wierden'. Vervolgens wandelen mensen de prachtige waterrijke omgeving bij het Beverdam in. De 'Wendel' in het klein. Het zou mooi zijn als wandelaars hier welkom worden geheten met een bord: 'Welkom in de Westelijke groene Long Almelo'. Eventueel met meer informatie over het gebied en eventuele projecten. Het is niet de bedoeling om met het bord meer bezoekers aan te trekken. We willen juist de bezoekers informeren en bewust maken van het groene gebied dicht in de stad waar we zuinig op willen zijn.

Een vergelijkbaar bord kan gelaatst worden in het deel van de Bellinckhof.

Actie: In afstemming met gemeente en omwonenden een Welkomstbord Westelijke Groene Long realiseren, met meer informatie over het unieke gebied.

Geluidswal

Op het bedrijventerrein is Riwald gevestigd. Op korte termijn wil het bedrijf uitbreiden, terwijl dit bedrijf nu al voor geluidsoverlast zorgt. Daarnaast is het asfalt van de ringweg in 2017 vernieuwd. Sindsdien is sprake van meer geluidsoverlast door verkeer dan voorheen, zeker bij regen hebben de woningen hinder van de ringweg. De ontwikkelingen zijn uiteraard vanuit economisch oogpunt van belang, maar de WGL-Almelo wil graag in overleg met de gemeente of er mogelijkheden zijn om de geluidswal langs de wijk het Groeneveld (deels) door te trekken en de geluidsoverlast tegen te gaan. Bovendien kan dit de beleving van het gebied verbeteren. Wandelaars en fietsers kijken nu vanaf de Knibbeldijk vol tegen de ringweg en het industrieterrein aan. Dat kan mogelijk anders.

Inmiddels heeft gemeente Almelo o delen langs de ringweg houtwallen geplaatst. Daarnaast heeft de vereniging WGL-Almelo afspraken gemaakt met Riwald over de geluidsoverlast. Zij loggen de werkzaamheden, inwoners die geluidsoverlast ervaren kunnen bellen en dan wordt nagegaan wat kan worden aangepast in de bedrijfsvoering om de geluidsoverlast tegen te gaan.

Actie: In afstemming met gemeente en groene organisaties willen we de mogelijkheden verkennen. Naast het dempen van geluidsoverlast van de weg, wordt met de juiste beplanting het zicht op de ringweg en het bedrijventerrein verborgen en kunnen we de biodiversiteit verbeteren. Deze actie is dus inmiddels gerealiseerd.

Bevrijdingsroute, historische markeringen

In 1945 is in dit gebied hard gestreden om de vrijheid van ons land. Zwier Hondebrink en Coen Cornelissen hebben de bevrijding op papier gezet. In de WGL-Almelo wonen bovendien nog inwoners die zich de Tweede Wereldoorlog in dit gebied nog goed kunnen herinneren. Voor de bewustwording van onze inwoners, is het zinvol om hier aandacht voor te vragen, met een route langs diverse markeringspunten. Daarnaast kan hetzelfde worden gedaan met historische locaties, zoals Erve Pezie, Vogelsanck, Bellinckhof en historische grensmarken. De Historische Kring Almelo is enthousiast over het herstel van historische elementen en oude marken.

Actie: Vooralsnog leveren extra routes door de WGL-Almelo ook zorgen op bij inwoners, omdat meer drukte niet altijd overal gewenst is. Mochten andere organisaties of initiatiefnemers aandacht willen besteden aan de historie in dit gebied, dan worden we als WGL-Almelo alsnog graag betrokken.

Verbinden van de vier groene longen

De vier groene longen kunnen worden verbonden met een wandel- en/of fietsroute in de vorm van een rondje Almelo. Voor het wandelen zou in samenwerking met de Almeloop een evenement georganiseerd kunnen worden, omdat de afstand voor een wandelroute vrij ver is.

Actie: Vooralsnog heeft de eerste afstemming tussen de vier longen geen verdere samenwerking opgeleverd. Mocht gemeente Almelo dit alsnog een goed idee vinden, dan worden we als WGL-Almelo alsnog graag betrokken.

Zwerfafval en educatie

De bermen en de watergangen in de WGL-Almelo liggen soms vol met zwerfafval (blikjes, vuilniszakken, etc.). Op dit moment zijn er twee bewoners die soms geheel vrijwillig met een plastic zak door het gebied lopen om afval uit de sloten te halen. We willen als WGL-Almelo materiaal aanvragen om dit zwerfafval te verzamelen in samenwerking met scholen en buurtbewoners. Zo dragen we ook bij aan de bewustwording om bermen en sloten schoon te houden. Een laagdrempelige manier om onze groene long schoon te houden en te werken aan saamhorigheid.

Actie: Als scholen zich melden bij de gemeente, dan is de Westelijke Groene Long een geschikt gebied voor leerlingen om zwerfafval te verzamelen in het kader van een duurzaamheidsprogramma.

Buurtpreventie

In de Westelijke Groene Long voelt het over het algemeen veilig om te wonen. Een enkel incident zorgt voor ongemakkelijke situaties en er worden bij tijden inbraken gepleegd. Voorstel van één van onze leden was om op diverse locaties een bord te plaatsen over Whatsapp buurtpreventie. Dat is inmiddels gebeurd.

Actie: In afstemming met de gemeente en de direct omwonenden eventuele preventie borden plaatsen.

Overige ideeën

Andere ideeën zijn meer gericht op activiteiten van en voor noabers, maar ook aan tellingen. Overige ideeën van belangenorganisaties die ons gebied kunnen versterken, zijn van harte welkom.

Initiatieven ook voor particulieren

Bij laagdrempelige acties zien we kansen op openbare gronden, maar ook op particuliere gronden. Als WGL-Almelo kunnen we onze leden, maar ook de andere noabers stimuleren om deel te nemen en kunnen we een faciliterende rol spelen.

Meerjarenplan

De activiteiten kunnen niet tegelijk worden gerealiseerd. We maken in overleg met betrokken partners een planning voor kleine initiatieven en grotere projecten. De locaties waar verbeteracties kunnen worden gerealiseerd worden op de kaart gezet. Inmiddels hebben samen met de vliegende ecooloog twee veldexcursies plaatsgevonden. In deze rapporten zijn locaties opgenomen welke locaties in potentie geschikt zijn om de leefomgeving van diverse soorten planten en dieren te verbeteren.

4. Vervolgstappen

We hebben de losse ideeën en kansen in dit koepelplan opgenomen en gebundeld. In de komende periode willen we dit stapsgewijs realiseren. Om het plan te kunnen realiseren, zoeken we aansluiting bij belangenorganisaties, projecten, overheid en financiering/sponsoring.

Meer informatie?

Kijk ook op www.wgl-almelo.nl of neem contact op via info@wgl-almelo.nl. Uiteraard kunt u ook contact opnemen met één van onze bestuursleden.

Bestuur Westelijke Groene Long Almelo

Erwin Scherphof (voorzitter), 06 53 14 53 48

Jo Versteeg (penningmeester), 0546 81 45 72

Erik Oude Breuil (secretaris), 06 30 38 57 75

Maartje Ahne (bestuurslid), 06 13 42 67 87

Bijlagen. Rapporten veldexcursies

De rapporten worden separaat bijgevoegd.